

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek és tanítóknak 8 kor. **Egyes szám ára 20 fillér.**

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társzerkesztő: **Dr. Franciscy Lajos.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9 sz.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fill. Több-szöri közlésnél árkedezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szög 4 kor., minden további szó 4 fill.

Képviselő-választás.

Ma már nem lehet senkinek kétsége az iránt, hogy bármiként alakuljanak a bécsi reichsrathban a viszonyok, bárki maradjon ott kormányon, németek vagy szlávok, Dr. Körber vagy Dr. Gautsch — nálunk 1901. június vagy szeptember havában a képviselő-választásoknak meg kell történniök, mert a mostani országgyűlésnek 5 évi tartama november 23-án letelik.

Nézetünk szerint a választóközönségre előnyösebb lenne az őszi választás, mert a termés után függetlenebb lenne a szavazás, az emberek anyagi helyzete szerint. Aratás előtt ugyanis legkevesebb ideje van a gazdának, s így leginkább csendesül le s vonul vissza a politikai meggyőződés.

Igaz, hogy rendkívüli helyzet előtt állunk! Törvény szerint tiltva van a tisztviselők és hivatalnokok mindennemű korteskedése és erőszakoskodása;

tiltva van az etetés és itatás nemcsak közvetlen, hanem a kerülő közvetett módokon is, —

de az a kérdés, mennyire fogják a törvényt nálunk Nyitramegyében megtartani, hol eddig megszokták azt egészen

a barbarizmusig és vad zsarnokságig láb-bal tiporni?

Az 1899. évi XV. t.-cikk 2-ik §-a szerint, sem a választónak, sem annak tudtával hozzátartozójának, pénzt, pénzértéket vagy más előnyt sem adni, sem ígérni nem szabad;

a választókat etetni, vagy itatni, vagy ebbe beleegyezni a képviselőnek tilos;

közhivatalnoknak sem cselekménnyel, sem ígérettel, sem fenyegetéssel vagy kényszerrel a választót befolyásolni egyáltalán nem szabad, sőt alárendeltjének még utasítást adni is tilos.

Ugyanazon törvény 167. §-a szerint a t. főbírák, szolgabírák és jegyzők, s minden egyéb állami és megyei közhivatalnokok,

nem vehetnek részt valamely politikai pártgyűlésnek összehívásában, s tőlük megbízást sem fogadhatnak el;

nem vehetnek részt a jelöltek körutjaiban;

nem rendezhetik a választók összedesését és nem működhetnek közre azoknak a választás színhelyére vezetésében;

a hivatali főlebbvaló nem utasíthatja a neki alárendelt köztisztviselőt semmi tekintetben a választás tárgyában!

Mi tagadás benne, boldog állapotok lennének azok, ha főbíráink és jegyzőink,

sőt a főispán, alispán, pénzügyigazgató, tanfelügyelő stb. főnök urak, a törvény fenti összes rendelkezéseit tiszteletben tartanák, és szabad lenne a választás!

De valljuk meg nyíltan, vajjon nálunk Nyitramegyében ki meri ezt reményelni? Vajjon mennyi jogosultsággal tehető föl, hogy ugyanazon politikai matadorok és pionok, a kik Bánfy alatt országra szóló választási botrányokat terveztek és csináltak, s a kik a polgárok politikai jogait a legrútább visszaélésekkel elkobozták, sőt a hatalmat is politikai célok szolgálatában mocskolták be, — most, néhány év múlva, már a politikai tisztesség példányává válnak?

Valóban nehéz elhinni, hogy azok lesznek a törvények szigorú és lelkiismeretes ellenőrei és végrehajtói, a kik azokat alig 2—3 évvel ezelőtt a legnagyobb cynizmussal szegték meg politikai céljaik szüksége szerint akár mindennap is!?

De hát legyünk optimisták, tegyük fel és higgyük el ezeket mind! Mi legyen akkor a teendő?

Meglehet, sokaknál ellentmondással találkozunk, mások pedig gyanúsításra is hajolnának, de mi mégis kimondjuk, hogy *Nyitramegyében, az összes értelmiségnek, a választóközönség minden tisztességtudó, hazafias tagjának oda kellene törekedni, hogy a*

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ TÁRCÁJA.

Szalmaláng.

Írta: Meyer Sárika.

Ilma igen fess asszony volt, karesu magas termete, fekete göndör haja és kék szeme nemcsak Károlynak, férjének, tetszett, hanem más fiatal embereknek is. Nyolc éves házasság volt már. Károly igen szerette Ilmát, ki ma elegáns pongyolában ült a chaise longueon, könyvvel kezében. Az óra már 11-re járt, de Károly még nem volt odahaza.

A tulsó lakosztályban volt a gyermekszoba s Teréz kisasszony lakása. Nappal vig láрма hangzott onnan át. Pali, Pista és Olga igen vig és szép gyermekek voltak. Most aludtak s nem sejték, hogy anyjuk aggódik esténki férje késő kimaradásaért.

A könyv lehanyatlott Ilma kezéből s könyveket törölt ki szemeiből. Busan nézett maga elé és elgondolkozott múlt élete felett. Arcán már meglátszott a folytonos kín és bánat nyoma, oly fájdalmas valami lopózott néha szép üde arcára. Ki gondolta volna el, hogy így fog végződni ez a valóban csupán szerelemből kötött frigy.

Ilma maga sem sejté azt, hogy is sejtette volna, de most mélyen bánította a rettentő esalódás.

Ilma egy gazdag nemes ember lánya volt, ki után lány korában sok fiatal ember epedett; de ő elvétől letérni nem akart, s azért feltett szándéka volt, hogy csak oly férfi nevéje lesz, kit ő is örüléssig szeret. Ezen emberre ráakadt 19 éves korában; ezen ember dr. Z. Károly volt. Fess, fiatal, talán 30 éves férfi. Egy bálon ismerkedtek meg s Ilma el volt ragadtatva a jó táncostól és udvarias gavallértól, ki egész este nem tágitott mellőle.

Midőn elbúcsúztak, reggel felé már mind-egyik jól tudta, hogy szíve meg van sebezve. Tizennégy napi ösmeretség után Károly megkérte Ilmát apjától. Ez nem találta a doktort megnyerőnek. Sőt, mondotta leányának, majdnem gyűlöletes megjelenés s hozzá igen beteges kinézésű. Egyszóval megtagadta beleegyezését.

Ilma sirt s nem tágitott egy tapodtat sem attól, hogy csak Károly oldalán lehet boldog és nyugodt.

Apja ismételt ellenzésére azon megdöglatlanságra vetemedett, hogy meghal. E gondolatlaltal komolyan foglalkozva, azon végeredményhez jutott, hogy beleugrik a Tiszába.

Egy ideig folyt a lelki harc. Egy szép dél-

után azon ürügy alatt, hogy egy barátnejához megy látogatáiba, távozott. Hevesen esengettek a nemes ember lakásán. Megijedtek és siettek kinyitni az ajtót. Egy kovácslegény állt előtte, ki egészen kihevülve a futás által, lihegve beszélt el, hogy a nagyságos kisasszony beugrott a Tiszába, de szerenesére két barátja, ki a közelben halászott, kimentette s most hozzák haza.

Az öreg ezután azt hitte, hogy Ilma már észre tért, s nem fog a kiállhatatlan doktor után ábrándozni, de esalódott.

Midőn egyszer újból mondta, hogy ezen házasságot ellenzi, Ilma kijelenté, hogy ismétli az oklatan tettet. Végre belenyugodott apja, s megtartották a fényes esküvőt.

Ilma alig volt egy hétig Károly neje, egyszerre Erdélyből levél jött számára azon hírrel, hogy Ilma címére az aláírott még egy kis csomagot is küld. A név ismeretlen volt Ilma előtt, ki nem tudta elgondolni, hogy mit küldhet számára egy egészen idegen hölgy. Nem szólt férjének semmit, csak várt kíváncsian, hogy mi következik. Nagy volt meglepetése, midőn kibontotta a csomagot s kihullott belőle férje arcképe, egy karikagyűrű és egy halmaz levél, melyekre pillantva, rögtön észrevette férje irását.

Szegény Ilma sirt, midőn a meilekelt levél-

képviselő-választások ügyében, a megye összes 11 kerületében, a pártok között megegyezés jöjjön létre, s ennek alapján egyhangú választások következzenek.

Elismerjük, rendkívül nehéz ez a dolog, de jóakarát és politikai tapintat, kölcsönös méltányosság és tárgyilagosság megteremthetik a sikert.

Nemde két kérdés játszik döntő szerepet a képviselő-választások illetén megoldásánál: a pártérdekek, és a képviselők személyei?

Általában ez a két körülmény az, mely körül a választási harcok folynak, pedig nézetünk szerint ezeknél egy harmadik a fontosabb, s ez: a közérdek.

Mi tehát első sorban ezzel foglalkozunk.

Nyitramegyében nagy fontosságú politikai és társadalmi közérdek: a politikai és társadalmi béke, mely még mindig nem következett be, mert a nyílt viaskodások, s a mindenki által látható, s hogy úgy mondjuk kézzel fogható tusák hiánya, még nem jelenti a valódi békét!

Olyan minálunk ez a béke, mint a tűz, nem lángol ugyan, de lappang és így is éget, sőt még inkább terjed!

Nem következett be nálunk 2 év óta sem a politikai és társadalmi érintkezéseknek azon kölcsönös őszintesége, melynek valódi rugója a hazaszeretet, s valódi célja a közérdek!

Látjuk azt napról-napra, hogy a politikai és társadalmi széttagoltság talán még nagyobb, semhogya ezelőtt 2 évvel volt.

És ugyan mi ennek az oka?

Talán a közviszonyok? Nem! A közviszonyok kormánypártira és ellenzékire, gazdagra és szegényre, hivatalnokra és magánosokra, iparosra, kereskedőre és gazdára, keresztényre és nem keresztényre egyaránt nyomasztók, kedvezőtlenek.

Egyik sem reményelhet a másik elnyomásából jobb jövőt, egyik sem várhat

a másik bajából s gyöngüléséből boldogulást!

Van-e ennél fogva valami természetesebb, mint az, hogy karöltve működünk úgy a közjónak, mint egymás javának előmozdítására?

A hatalomnak azon kezelői és hűveik, a kik eddig a közélet szabadalmazott bíralóiként, az egyoldalúságban és elfogultságban tetszelegtek, mutassák föl a közérdek terén aratott sikereiket, és keressek meg lelkiismeretükben önmagok érdemeit.

Nem találják sehol! Vallják be töredelmesen, hogy más utakra kell térniök, ha a valódi honszeretem és a tiszta lelkiismeret ítélőszéke elé akarnak lépni.

Közeledik a legjobb alkalom, a képviselőválasztás, melynél végre a közjó szolgálatában megérthetnök egymást.

Tekintsük mindenekelőtt a kérdés ethikai oldalát.

A pártok és jelöltek egymás elleni harcában dúlnak a szenvedélyek, s nyugszik a munka.

A tehetősek, befolyásosak és a főszerepvivők egymás ellen emésztik erőiket és pénzüket, mert még a legtisztább választás is pénzbe kerül.

Ha csak a fuvarokat, zászlókat, falragaszokat, jelvényeket, nyilvántartásokat számítjuk, s egy-egy kerületre két-két komoly jelöltet, elúszik legalább 35—45 ezer korona, vagyis Nyitramegye 11 választókerületében majdnem 1/2 millió korona?

És ugyan kérjük, hol ebben a közérdek? Nem lenne sokkal célszerűbb, sokkal nemesebb megkímélni ezt a haszontalan pénzkidobást, nem szolgáltatni okot és alkalmat a kártékony költsékezésre, hagyni a népet munkájánál s megtanítani már egyszer, hogy a képviselő-választásnál nem az evés-ivás, jogtalan és furfangos pénzézés, hanem a közérdek legyen egyuttal a közcél?

ből kitudt, hogy annak írja meg négy hét előtt Károly jegye-e volt. Tehát Károly vőlegény volt, midőn ő neki udvarolt, midőn ő neki szerelmet vallott, s midőn apjától megkérte? Nem szorította az a jegygyűrű szívet, mert hisz az akkor zesebében volt?

Ez volt első csodálása. Sirt keservesen, midőn elgondolta, hogy ő vele is úgy eszelekedhet Károly, mint ama szegény lányyal; őt is megunja egyhamar. Elborzadt, midőn arra gondolt, hogy Károlyhoz van kötve egész életén át s Károly oly szívtelenül bánt N. Ölgával.

De nemes nevelése nem engedte meg neki, hogy Károly irányában csak legkevésbé is árulja el magát. Károlynak nem volt szabad azt észrevenni: egy pillanatig sem tett neki szemrehányást rút tette miatt, csak az bántotta, hogy oly keves bizalommal és őszinteséggel viseltetett irányában.

Károly mindent megtett Ilma kedvéért, „ugy szerette, hogy még a csillagokat is lehozta volna számára az égről”. Ilma lassan elfeledte bánatát.

Házasságuk második évében Károly többször eljárt a kaszinóba s onnan jó barátaival kávéházba és vendéglőbe. Felesége mindig várta a vacsorával néha 11 óráig este. Károlynak nagy volt a praxisa, a legelőkelőbb házakba hívták őt,

mert ügyes orvos volt. Ezt használta fel sokszor menetségnek s azt mondta Ilmanak, hogy sok a dolga. Ilma utóvégre nem tudta már, mit kezdjen, mindig egyedül, folyton kezimunkával, olvasni, setalrai nem lehetett mindig, Palikával, gyermekével sem foglalkozhatott még sokat, tehát elhatározta magát, mert csinos hangja volt, hogy kiképeztesse magát egy tanárnő által az éneken.

Énekórákat vett. Károly igen helyesnek találta ezen gondolatot. Néhány jó ismerősöket hívott össze s ezekkel mulatott, míg férje kártyázott. Három év múlva megjelent szalonjában egy kitűnő celloművész, ki dacára annak, hogy felette rút volt, nagy rokonszenynek örvendett Ilma előtt. Evvel értette meg magát legjobban, mert játéka valóban remek volt.

Ilma kísérte őt zongorán. Könnyű volt azon ürügy alatt, hogy „a soiréekre gyakorolnak be egy-két darabot” gyakrabban összejönni.

Igy végre minden másod este volt Ilmánál próba hangverseny. A városban nem helyeselték ezt, s nem igen hitték el, hogy Ilma csak a zene kedvéért fogadja minden másodnap a cello-művészt.

Károlynak nem volt ellenvetni valója, sőt még kérte a művészt, hogy csak szórakoztassa feleséget s buzdítsa az énekre. Így ment ez hosz-

Bizonyára igen! Ezt pedig úgy érhetjük el, hogy egyhangú képviselő-választásokat csinálunk! De hogyan?

Elmondjuk.

Egy ellenzéki választó.

(Folyt. köv.)

A néppárt a népért. Az az interpelláció, melyet f. hó 6 án Zichy Aladár gróf, a néppártnak ez a rokonszenves és tehetséges tagja a munkanélküliek érdekében a kereskedelmi miniszterhez intézett, újabb bizonyítékát képezi annak az önzetlen, lelkes úgyszeretnek, melylyel a néppárt a socialis bajok orvoslására törekszik. Ezer és ezer nyomorgó ember érdekében emelt szót Zichy Aladár s az életrevaló, üdvös javaslatok egész sorára hívta fel a miniszter figyelmét. Megsürgette a közmunkák folyósítását, ajánlott nagymérvű ipari beszerzéseket, megsürgette a Budapesten összetorlódt s most gyümölcsteleaul heverő munkaerőnek a vidéken való elosztását, a mit lehetségessé tenne az állami közmunkáknak az egyes törvényhatóságok területén való okszerű fogantatásisa. De különösen két, igen gyakorlati eszmet peadított meg: a munkaközvetítő intézeteknek a nagyobb vidéki városokban való felállítását és a fegyházi iparnak ideiglenes beszüntetését. Tagadhatatlan, hogy egy jó munkaközvetítő intézet minden nagyobb városban nagy sikerrel működhetik, és igen sok embert visszatartat atól a meggondolatlan lépéstől, hogy tetemes költséggel a fővárosba költözködjék, abba az Eldorádónak vélt dunapartí Jeruzsálemba, a hol a zsidó spekuláció szertelenségei munkahányt idéztek elő az oda esabított munkások ezrei között. A budapesti munkaközvetítő intézetnek eredményes működése remellni enged, hogy a vidéki központokban is nagyon bevalna ez az intézmény, mert hiszen a budapesti intézet a munkakeresés legtöbb esetében a vidékre közvetíti a munkát. Szintugy nagy haszonnal jarna és csökkentené a munkahányt s ezzel együtt a nyomort, a fegyházi iparnak ideiglenes beszüntetése, illetőleg korlátozása. Ez esetben az így szabaddá lett munkakereseti területen sok ember találna kenyeret mindaddig, a míg a hazai fogyasztás nagyobb mérvé az iparcikkek forgalmában kedvezőbb kereseti viszonyokat nem eredményez. Magát a fegyházi munkaerőt természetesen ez idő alatt sem lehetne paragon hevertetni, hanem fel kellene azt használni olyan iparágak művelésére, melyekben nem mutatkozik túltermelés. — Meglehetősen tölt ej

szabb időn át nap-nap után. Ilma az éneken igen kiképződött, koncertekben jétékony celokra énekelt, ugyszintén a templomban is. Az emberek esodáltak hangjának tisztaságát és szépséget. De egyszersmind megjegyezték, hogy a művész látogatásához férje távolléte alatt szó fér.

Ez éppen ma jutott Ilma füleihéz s látjuk mint ül a pamlagon s könnyei hullanak alá, ennyi sok bánat után még ezzel is merik vádolni. Azt hitte, hogy ezen szerelmi házasság tesz az ő boldogsága s ime itt sirhat most annak ronjai fölé. Az nem volt boldogság, hanem örökös gyötrelém. Hányzor sirt magában férje távolléte alatt s végre föltalálta ezen ártatlan szórakozást, a zenét, s a cello-művészt, ki valóban becsületes és művelt ember volt. De Ilma szívének fájt ez a rágalmazás, s oda határozta el magát, hogy lemond ezen egyedüli örömről is a világon s ezentúl csakis a három szép gyermeke nevelésével fog törődni. Ezeknek egykor azon jó tanácsot fogja adni, hogy a szalmaláng-szereltemre ne adjanak semmit, hanem fontosan gondolják meg ezen lépést az életben: de már nem tudta tovább szőni gondolatait, mert férje lépett be.

Ilma nyakába borult és kérte: — Károly, mondd meg a művésztnek, hogy ne jöjjön többé zene-próbára. Igen?

minket, hogy Hegedüs miniszter Zichy Aladár javaslatáról nagy elismeréssel nyilatkozott, s e javaslatok keretében sorolta fel azokat az intézkedéseket, melyeket a munkanélküliek érdekében életbe léptetni szándékozik. — Zichy Aladár interpellációja mellé méltóan sorakozik a privígyei választókerület néppárti képviselőjének, a magas kora ellenére is friss mozgású Juriss Mihálynak felszólalása, a ki példás lelkiismeretességgel teljesíti képviselői kötelességeit, úgy hogy sokan, nálánál fiatalabbak tanulhatnak tőle. A néppártnak ez a tiszteletre méltó alakja, a kit pártkülönbség nélkül rokonszenv környez, ez alkalommal szót a földadó leszállítását Nagy melegséggel esetele a nép nyomorát, rámutatva arra az immár elviselhetetlen teherre, mely alatt nyög a felvidék földművelő népe. Kiterjeszkedett adórendszerünk hátrányaira is, melyeket egyformán kénytelen érezni a termelő, a kisiparos és a kereskedő. Igen jó ötlet volt hangsúlyozni, hogy az állam a luxus-kiadások terén nagy megtakarításokat tehetne, a mi természetesen maga után vonná a közterhek esökkenését. A luxus-kiadások között pedig — mondotta kategorikusan Juriss — nem utolsó az sem, hogy 453 képviselő ül a házban és szed szép összeg tiszteletdíjat, holott ezeknek a képviselőknek a fele sem vesz részt a törvényhozás munkájában. — Ebben is nagy igazság van.

Az összeférhetlenségi törvényjavaslat.

Annak az egyezségnek, melyet a Széll-kabinet még az új kormányalakulást megelőző tárgyalások alatt az ellenzéki pártokkal kötött, első számot tevő eredménye a benyújtott összeférhetlenségi törvényjavaslat.

A javaslat azon a kettős alapelven nyugszik, hogy egyrésztől biztosítsanak a képviselői állás függetlenségét és tisztaságát, másrésztől lehetővé tessenek a képviselőknek is a közgazdasági érdekek felkarolása, a hasznos közgazdasági és társadalmi tevékenység, melynek terén éppen az ország törvényhozói vannak hivatva vezérszerepet vinni.

Ezen két alapelvből kifolyólag a javaslat a képviselőségből kizárja a kormányval szerződéses viszonyban álló vállalkozókat és szállítókat, a kormány és mások közötti kereskedelmi üzletek közvetítőit, bizományosait, ha ezek a közvetítésként díjazásban részesülnek. Kizártnak továbbá az állam által engedélyezett vasút és csatorna engedélyesei, a kormányval szerződés alapján állandó

Miután férje megígérte, megcsókolta és szobájába vonult vissza. Soká nem tudott Ilma az éjjel még elaludni, mert azon tűnődött, vajjon jól tett-e, vagy nem, de végre úgy találta, hogy elhatározása igen helyes. Így legalább csak Károly lesz a világ szemében a hibás fél és Ilma a mártír, ki ezt csendben szenvedni végig. Reggel felé mégis elszunnyadt, midőn szíve megnyugodott.

Sziporka.

Egy kis tévedés.

Paraszt. (aki az orvost keresi s orvos helyett orvosnőt talál). Instálom alásan, az orvos urat keresöm!

Orvosnő. Az orvos én vagyok!

Paraszt. Már engedelmet kérek, nekem orvos kéne, nem bábasszony.

Rosszul értette.

A paraszt beállit harmadosztályú jegyével egy első osztályú kupéba, látja ezt a bent ülő uracs s rákiált:

— Hej atyafi, maga nem ide való!

Paraszt. Eltalálta az ur, mert én lepénci vagyok, kérem alázatossággal.

vagy tartós üzleti viszonyban álló penzintezetek elnökei, igazgatósági tagjai, jogtanácsosai és alkalmazottjai. Ugyancsak összeférhetlenséget alapít meg a javaslat, a kormányval szerződési viszonyban álló ipari vagy kereskedelmi társaságok és az állam által segélyezett ipari vagy közlekedési vállalatok elnökei, igazgatósági tagjai, jogtanácsosai s alkalmazottjaira, kik állandó javadalmazásban részesülnek.

Ezen összeférhetlenségi esetek már a régi törvényben is benn voltak, de itt bővebben vannak kifejtve és szabatosabban körülírva. Uj azonban a javaslat 8. §-a, mely a kormányval való közbenjárás különféle neveit sorozza, és pedig alapos részletezéssel, az összeférhetlenségi esetek közé. E szerint az országgyűlési képviselő a kormányval közben nem járhat oly ügyekben, melyek címek, kitüntetések adományozására, vasutak engedélyezésére, jövedelmező jogok, állami jövedelkek hasznosítására, állami segélyezést igénybe vevő ipari vagy közlekedési vállalatokra vonatkoznak.

A javaslat az ezen cikkelyben terjedelmesen felsorolt közbenjárási esetekre nézve csak egyszerű tilalomfát állít a képviselők elé, de egy másik cikkely kimondja, hogy a képviselő azon esetben, ha pénzért, anyagi előnyökért, vagy bárminő ellenszolgáltatásért a kormányval közben jár, összeférhetetlen helyzetbe jut, mandátuma megszüntetendő s az ítéletben az is kimondandó, hogy az illető a folyó időszakban képviselővé meg nem választható.

Ez a lényege a javaslat azon intézkedéseinek, melyek a képviselői függetlenség biztosítását és a törvényhozás méltóságának megőrzését célozzák.

E mellett a javaslat gondos körültekintéssel terjeszkedik ki arra a másik szempontra, hogy a képviselők az ország javára szolgáló közgazdasági munkakörből ki ne rekesztessenek. Ez okból megengedi a javaslat, hogy a képviselő saját meglévő kész terményét, vagy ipari termékeit a kormányval eladhassa, a kormányval szerződési viszony alapján keletkezett érdekeltségéből kivieszi a kis bérleteket, a földhitelintézetek és az országos központi hitelszövetkezet igazgatóságait, ugyszintén mindazon ipari és közlekedési vállalatokat, melyek a kormány befolyásának fentartása nélkül részesülnek államsegélyben.

Még a honatyák társadalmi szolgálataira is nagy tekintettel van a javaslat, a mennyiben egyházi, iskolai vagy egyéb kulturális testületek érdekében a kormányval való díjtalan közbenjárást, ezen testületek felhívására megszorítás nélkül megengedi. Sőt városok, törvényhatóságok, nem nyereségre alapított szövetkezetek, kereskedelmi és iparkamarák, gazdasági egyesületek érdekében is közbenjárhat a képviselő, ha azok a választókerületéhez tartoznak.

A javaslatnak ezt az utóbbi pontját különösen ki kell emelnünk, a nyitrai választókerület jelenlegi képviselőjének megnyugtatósa végett, a kit, mint halljuk, az összeférhetlenségről táplált túlszigorú vélekedése tartott vissza attól, hogy az igazságügyi palota körül forgó városi érdekek Budapesten járt nyitrai küldöttséghez csatlakozzék. Nem akart abban a látszatban feltűnni — így mondták nekünk — mintha ő a képviselői állását érdekelte befolyásolásra használná fel.

Igazán kár, hogy ilyen skrupulusok keletkeztek a képviselő urban, mert olyan befolyásolást, mint a minőről az említett nyitrai ügyben szó lehet, az új javaslat is, melynek pedig sokkal szigorúbbak az intézkedései, kifejezetten megenged.

Volna már tehát meglehetősen jó összeférhetlenségi javaslatunk, melyből valószínűleg törvény is lesz. De lesznek-e becsületes emberek a törvény végrehajtására? Erről a kérdéstről éppen most vitatkozik a szabadelvű párt, melynek egyik része a végrehajtási eljárást a kúriára, másik

része — és a nagyobbik — egy parlamenti bizottságra akarja bízni. Jellemző, hogy nem csak az ellenzék, hanem a szabadelvű párt korrektebb elemei is a végrehajtást a kúria kezébe kívánják letenni, a mint hogy nincs is a szabadelvű pártban elegendő garancia a szigorú törvény végrehajtására.

Hol lesz a törvényszéki palota?

Márc. 5. rendes közgyűlést tartottunk a városi háznál. Nevezetes volt ezen ülés azért, mert rendkívüli látogatott volt. Még a megyei tisztviselők is parancsszóra megjelentek, hogy holmi kormányellenes kifakadásokat némileg ellensúlyozhassanak. A polgármester előterjeszti a Budapesten járt küldöttség eredményét, a melyről minap bőven referáltunk. A polgármester indítványozza, hogy a Budapesten járt küldöttség, különösen a hozzá csatlakozott előkelőségek, első sorban gróf Apponyi Lajos v. b. t. t.-nak jegyzőkönyvíleg köszönet fejeztessék ki, miről a küldöttség minden tagja külön-külön értesítendő. Javasolja, hogy választassék meg egy bizottság, melynek feladata leendő a miniszter kiküldöttjeivel a palota helyét megállapítani.

Horvát Sándor ámbár színtén elismeréssel viseltetik a küldöttség önzetlensége iránt, mégis ellenindítványképen javasolja, hogy az ügy vétesek le a napirendről. Szerinte a miniszter építsen oda, a hová akar és ne terheltessek meg a város újabb elviselhetlen adóval, van akármennyi sürgős építkezés, melyekre ehetőbb szükség van, és nem látja be annak a szükségét, hogy a III. vagy IV. kerület miért ne kapjon színtén középületet, hanem mindig csak az alváros, az az elkényeztetett gyermek. Jobb ügyhöz méltó elokventiával védi, hogy azon hely, melyet a miniszter eddig kiszemelt, a legjobb és a legelőnyösebb, legegészségesebb az egész városban. A temető melletti hely idővel a leglátogatottabb lesz Nyitra. Ottó Árpád közbekiált:) Lesz! Halottak napján. (Derűtség).

Dr. Pereszlényi elkésettnek mondja Horvát felszólalását. Ő nem hiszi, hogy egyhamar a város ott fejlődne, hogy a lakosság oda hurcolkodnék, legfeljebb mint halott; ilyen állapotban meg senkinek sem kívánja az odaköltözést.

Mérey Lajos ismert ekesszólásával boncolja Horvát ellenvetéseit. Szerinte a képviselő-testület Horvát indítványát el nem fogadhatja, hogy örökké ne blamálna magát. — Nem látja be, hogy mit akar a miniszter a skorbuttól való félelmével. Nyitra városa nem olyan félelmetes, hivatkozik a jelenlevő dr. Thuróczy Károly megyei tisztí főorvos és dr. Munsz Lajos városi főorvosra, kiknek hosszú évi gyakorlata alatt egy skorbut eset nem fordult elő, hivatkozik Ronchetti tagtársra, ki 20 éven át egy posványokkal körülvett területen álló házában nagyszámu családjával lakott, anélkül, hogy skorbut mutatkozott volna, tessék csak az egészségtől duzzadó személyét megtekinteni, s végül hivatkozott saját személyére, ki színtén árteres házában született és nevedekett, de ezek valótlanságok, minek festik tehát az ördögöt a falra. A lipótvári fegyházat körül fogja egész mocsártereng, fordult-e ott valaha meg skorbut eset.

A városnak most már kell a miniszterrel tárgyalni, mert a város maga ajánlotta fel. Az ajánlat visszautasítása a város képviselő-testületnek valóságos illetlenség lenne, melyet egy oly testületnek elkövetnie nem szabad. A bizottság kiküldése mellett szavaz.

Crausz Vince nem tartja a Budapesten járt küldöttség működését kielégítőnek; ő egészen más, hathatósabb eredményt várt.

Dr. Kostyal ismerni szeretné az építkezési terveket, és azon költségeket, melyek a városra hárulnak.

Dr. Janits kikel a multkori közgyűlésben ellene intézett támadások ellen. Kijelenti, hogy ő,

bár országgyűlési képviselő, és pártember, itt, hol a város közérdekeiről van szó, minden pártoskodást félre tesz, mert a város javát szívén hordja, ő most ugyan országgyűlési képviselő, de lehet, hogy nem lesz az többé, de bármily állásban is lesz, ő mindig Nyitra város hű polgára leendő. — Ő a multkor azért nem jelelt meg, mert a meghívón a napirend csak homályosan volt feljegyezve, s nem is sejtette, milyen fontos ügy kerül szóba.

Markovics János Janits beszédére reflektál, hogy sem neki, sem másnak nem volt tudomása a minisztertanács egyik határozatáról, mely szerint azon város, mely egy kincstári középületet akar, legalább a telket adja ingyen, vagy pedig egy megfelelő pénzbeli hozzájárulást. Crausznak pedig oda szól, hogy igazságtalanul ítél, mert a küldöttség teljesen elérte célját. Mindent elért, a mit elérni akart. Célja volt újból tárgyalásba becsatkozni a miniszteriummal, és az megtörtént, másra felhatalmazva nem volt.

Dr. Sztránszky Izidor azt mondja, hogy a miniszter szeleltt mindig 3—4 holdnyi területet kívánt a belvárosban, holott a városon kívül egy 2200 □ ölyai területtel is megelégszik. Azért a város a már egyszer megszavazott 50.000 korona hozzájárulást visszavonta. Most azonban, a mikor látja, hogy a miniszter nem ragaszkodik oly megreven előbbi kívánságához, akkor szívesen meghozza azt a kisebb áldozatot, mely ugyan akkor elestett volna, ha a miniszter megmaradt volna első elhatározásánál, de a várost elviselhetetlen költségbe sodorta volna, mert nem csak csatornázás, gázvezetés, kövezés, és aszfaltrozás, és terreuzest kellett volna teljesíteni, hanem a marhavásárt, melyet 2 évvel ezelőtt nagy költséggel létesített, máshova, sokkal drágább helyre kellene áthelyeznie. Temetőt pedig szintén másutt kellene berendezni, minék költségei óriási arányokat öltötenek. Üdvözlö a közvetítés ezen útját, és kész meg csekélyebb áldozatot hozni, mert ha a törvénykezési épület a városon kívül esik, akkor a belváros háztulajdonosok házaí tetemes áresést szenvednek.

Merey Lajos indítványozza még, hogy Széll Kálmán miniszterelnök és Plosz Sándor igazságügyminiszterhez még ezen üléstől közönlő távirat menesztessék. Továbbá felemlíti, hogy most Budapesten jártában tapasztalta, hogy Nyitra városa a legsötétebb színben van festve, nem tudja, kinek jóakaratu információja szerint, Nyitra nepe a legtehetetlenebb az országban.

Horvát Sándor elénk ellentmondást keltett, midőn Plosz miniszternek bizalmat szavazni indítványozott. A polgármester szavazásra becsátotta a maga és Horvát Sándor indítványát, melyet 80 jelenvolt képviselő közt 3-an (Horvát, Crausz Vince és Brezányi János) nem fogadtak el. Így a polgármester indítványa határozattá emeltetett.

Napirendre került a mogyorósi pusztá bérbeadása, melyre a tanács újabb javaslata az, hogy arra újabb zárt árverés tüzessék ki. Merey Lajos ellenzi a tanács javaslatát, mert ugymond, feltétlen elítélendő az olyan eljárás, mely szerint egy régi bérlőnek, ki már 20 esztendő óta bérlő a pusztát, t. i. Engel Bernát, kit ő, mert szomszédja, mint derek, becsületes, szorgalmas embert ismer, bérét pontosan fizette, csak úgy rövid uton kiteszik a szűrét. Indítványozza, hogy Engel Bernátnak újabb 9 évre adassék bérbe a pusztá. — Kubinyi Endre nem ért egyet Mereyvel és elvárja tőle, hogy a következők elmondása után javaslatát vissza fogja vonni. Kubinyi elmondja, hogy néhány nap előtt megtartott nyilvános árverés alatt, botrányos módon a város közönséget megrövidítettek. Jött ugyanis vagy 8 árverező, kik valamennyien komolyan reflektálni akartak a bérlésre. Egy városi képviselő azonban (Erre a Kubinyival háttal ülő Pereszlenyi hirtelen felugrott székéről és Kubinyi felé fordult) a teremből folyton hol ki, hol beszaladt, hogy az árverésre jöttek erősen

kapacitálja, miguem egyenkint elhagytak a küzdetet, úgy hogy Engel magányosan maradt; övé lett a bérlés. Pereszlenyi egészen magából kikelve, tagadja, hogy ő a várost megakartá károsítani, ő nem mutat városi képviselő, hanem mint Engel ügyvédje volt jelen és bonyolította le megbízója ügyletét. (Erre mozgás támadt a teremben). A polgármester jelenti, hogy azért kér most zárt árlejtést, mert a nyilvános árverés alkalmával oly tüneteket vett észre, hogy alapos gyanuja támadt, miszerint az árverés nem ment teljesen korrekt módon. Erre a tanács javaslatát elfogadták.

Ujdonságok.

Személyi hírek. Berecz Ignác, nyitrai fogházfelügyelő, 31 évi hivataloskodása után nyugdíjba vonult. A szorgalmas és pontos tisztviselő távozását, ki 17 évet töltött Nyitrán, ismerősei őszintén sajnálják. Berecz ur Lugosra költözött. — Daniskó József, zsolnai j. díjnok, Szepesszombatra végrehajtóvá, dr. Zsabbay István, zsolnai lakos, Lévara pénzügyi fogalmazó gyakoronokká lón kinevezve.

Egyházi hírek. A Hancok Ignác elhalálása által megüresedett handiovai plebániára gróf Pálffy János Poliesek Károly cachi plebánost prezentálta. Lapunk régi barátját melegen üdvözljük és Isten áldását kívánjuk új működésének színterére. — Bezák István, belpatakai s. lelkész f. hó 5-én a budapesti egyetemen szép sikerrel szigorlatozott az erkölestan és lelkipásztorokodástanból. Ez annál is örvendetesebb, mert az ifju pap, mint értesülünk, az életben is szépen működik. — A főgyházmegyében plebánosok lettek: Ballon József Felső-Attrakon, Klacsánszky József Eözdöghén, Borovszky József Grinádó, Srobár József Kesztölcön. Plebános-helyettesek: Sinkó Károly Tótmegyeren, Balazsy József Szemőcén, Csögley Kálmán Csesztven, Szabó János Boldogfalván, Pollák Ferenc Galgóc-Lipótváron javító-intézeti lelkész. Segédlelkésznek küldettek: Moravek Boltizár Vágsellyére, ifj. Pathy Gyula Nagy-Kosztolányba, Dobrovodszky Mihály Sopornyára, Berkes Pál Modorba, Weber János (veszprémmegyei áldozár) Bátorkeszre subsidariussnak. Takács Marcell kapucinus áldozár Pozsonyban a protestans lyceumban hittanárnak neveztetett.

Eljegyzés. Porgesz Jenő Nyitrán jegyet váltott Biró Eugenia kisasszonnyal; Vrana Rezső Pudmericről eljegyezte Stefkovits Mariska kisasszonyt Nyitrán.

Halálozás. Pekár Etelka, néhai Pekár Rezső nyitrai építész és neje szül. Fekete Berta leánya, életének 15. évében f. hó 3-án elhunyt. Az ifju leánya korai elhunyt általános mély részvételt keltett. — Rencz Mihályné, Rencz László nyitrai püspöki tiszt édes anyja, életének 80 ik évében Esztergomban elhunyt. — Privigyéről mely részvételt értesülünk, hogy Hayek Pál privigyei adótárnok, Hayek Vince, nováki esp.-plebános fivere, március 4-én, a halotti szentségek ájtatos felvetele után meghalt. Fialat neje, három árva gyermeke és számos rokonság siratja. — Nyugodjanak békében!

A nyitrai ker. betegsegélyző pénztár jövő vasárnap, március hó 17-én d. u. 2 órakor Nyitrán, a városház tanácstermében. rendes évi közgyűlést tartja.

Adományok. A nyitrai takarekpénztár, a népbank, a kereskedelmi és hitelintézet, az iparbank és a hitelbank a nyitrai katolikus leányegylet céljaira, mint minden évben, ez ideig is, 20—20 koronát adományoztak. Fogadják érte az elnök ság hálás köszönetét. — Az egylet által február hó 18-án rendezett mulatság alkalmával felülfizettek: Bende Imre püspök ur 6 mlga 1 db. arany 11 kor. 20 fill. értékben, dr. Batthyány Vilmos gróf 20 kor., dr. Bobok József 20 kor.,

Hervert Antal 10 kor., Jeszenszky Alajos 5 kor., Nemcsék Ferenc 4 kor., Rauscher Ernő 3 kor., Duboviczky Imre, Dvorák N., Neugebauer Nándor, Kántor Rezső, Ott András, Pelesárszky Anna-niás 2—2 kor., Belák József, Bócz Antal, Furda Károly, Bezay Katalin, Hevera János, Németh István, N. N., Péntek János, Roch Gyula, Szimida Kálmán, Wagenhöfer Jakab 1—1 kor. Hálás köszönet érte!

A nyitrai zenekedvelők egylete március hó 10-én, delelőtti 11 órakor Artmann Ede zenetermében tartja IV. rendes évi közgyűlést. Az egyesület Kútvaszer István elnöklele alatt működik és a zeneművészet fejlesztését tűzte ki céljául. Minthogy csak adományok és tagdíjakból tartja fen magát, melegen ajánljuk a nagy közönség figyelmébe.

Köszönetnyilvánítás. A nyitrai kath. kömivesek egyletének elnöksége a nyitrai takarekpénztár, népbank, iparbank, hitelbank és kereskedelmi s hitelintézet igazgatóságainak hálás köszönetet mond azon 20—20 kor. adományukért, a melyeket az egyletnek közgyűlésileg megszavaztatni és közgyűlésileg kiosztatni szívesek voltak.

Ragályos betegségek. Két hét óta Nyitrán a hagymáz és torokgyík sűrűn lep fel, de eddig a ragály még nem öltött járványszerű jelleget. A küszöbön álló időváltozással remélhetőleg javulni fognak az egészségi viszonyok.

Árviz. Az egész Nyitra-völgy Faesktől Gütáig víz alatt áll. A patakok folyókká, a folyók folyamokká, részben tavakká dagadtak. A Nyitra vize, mely utjában viruló zöld réteken ezüst szalagként húzódik át, kicsapott medréről és piszkos habjaival az alatt fekvő ideveket elborította. A székesegyház toronyának legfelsőbb ablakából körülnézve, a merre csak lát a szem, víz borítja a rónát, melyet széles körben dombok öveznek. A rohanó víz felületén itt-ott fekete pontokat lehet látni, melyek hol egyenkint, hol csoportosan feltűnnek. Közelebb érve e pontok jobban kidomborodnak s a messzelátóval kiveszszük, hogy a legkülönbözőbb tárgyakat hurcolja magával az ár. Sarkaikból kiemelt ajtók, szétzört ölfahasabok ezrei tarkítják a bős elem felszínét, egy bölcsőt is megpillantottunk a messze láthatáron, hinni szeretnők, hogy üres volt, ágyrészek, székek, asztalok, kosarak, teknők, puttonyok, dézsák, gazdasági eszközök uszálnak a vizen, mindent, a mi utjába akadt, elvitt és magával ragadott a vágató ár. Sajnos, hogy leginkább földhöz ragadt szegény embereknek kell éreznük a veszteséget. Itt Nyitrán is rakoncátlankodik a folyó, mert nem csak az alacsony fekvésű réteket öntötte el, nem csak azokon terpezkedik, hanem betolakodott a város egyes részeibe is, így előntötte a Váralja-, Hid-, Telegdy-, Rev- és Tóth Vilmos-utcákban levő veteményes kerteket. Behatolt ezen utcák udvaraiba is, betört még egynehány lakásba is. A Malom-utcában egy lakásba alulról hatolt be a víz, épen azon pillanatban, a midőn az ott lakó asztalos-segéd neje egy gyermeknek adott életet. A szülésznő a mint a vizet a padló alól felbukkanai látta, ész nélkül rohant kifelé, terdig gázolva az udvaron levő vízben. A beteg az időközben hazaérkezett férj a rokonaihoz vitette az ujszülöttel együtt. Nem kis meglepetést szerzett a víz Arnold Róbert szigeti vendéglősnek, ki nyakra-főre kénytelen volt családostul és marhástul menekülni az előntött szigetről, melyet méter magasságú víz borít. Aujezsky szigeti és Suchala sasi molnárok zúgóját a víz elsodorta. A malmoknál és élesszöget kepező kanyarulatoknál a megadult jeg összetörődött és torony magasságú torlaszokat kepezett, melyek a víz lefolyását megátolták. A helyzetet még súlyosították a molnárok, kik a zsüipeket is lezárták, hogy a malmaikat megmentsék, mi által a víz könnyebb lefolyása nagyon megakadályoztatott. Ez okozta, hogy az ár sok helyütt kicsapott a mederből és a közel fekvő

szegény emberek lakta házakba betódult. Igen helyes lenne a törvény egész szigorával megakadályozni a vizár lefolyásának ilyen gátolását. A mint értesülünk, az árvíz az Üzbég és Kajsza közti vasúti töltést is megrongálta, miért is az onnan jövő vonatok rendszeren késéssel érkeznek Nyitrára.

Bende Imre püspök ur ő maga a kegyuraságához tartozó Driethoma trencsénmegyei község templomának megnagyobbítására és restaurálására 22 ezer koronát folyósított.

Felolvasás. A nyitrai kath. kör felolvasásai eddig a közönség élénk érdeklődésére Kielegítik az ember tudásvágyát, helyes irányba terelik a gondolkozást. Mult vasárnap Zongor József esperes plebánosnak nagy olvasottságra valló értekezését hallgatta meg a közönség. A tudós szerző a földnek, a levegőnek, a tűznek, a víznek mythologiai felfogását vizsgálta; majd ecsegett a természet ezen „ős elemeinek“ szereplését a költészetben és alkalmazását az egyház szertartásaiban. Mondanunk sem kell, hogy az értekezésnek ez utóbbi része volt az érdekesebb. A szerző távollétében Hevera János kaplán olvasta föl a terjedelmes tanulmányt. — Jövő vasárnap, március 17-én dr. Tóth János theologiai tanár tart felolvasást.

Mérey Lajos felköszöntője. Nyitra megye kiváló szónokát, Mérey Lajos urat felkérte az országos magyar gazdasági egyesület, hogy Forster Gyula igazgatót a vaskorona-renddel tüntetése alkalmából üdvözlje. A szeptemberi felköszöntőt egy fővárosi lap nyoman itt adjuk:

„Ha valaki a mi ünnepeinket a külsőn és látszat után itél meg, az azt mondáná, hogy mi igazgatókat Forster Gézákat csak azért ünnepelek, mert őt kitüntettek egy érdemrenddel. De aki a dolgok mélyébe lát s mai összefüggésünk értelmét és tartalmát a maga valójában érzi át, az azt fogja mondani: „ezek Forster Gézákat azért ünnepelek, hogy egy érdemrendet nyertek el“.

Nem szeretnék felreértetni s így ezen mondatom, engedjek lehető röviden megmagyaráznom.

Korunkban járványszerűen terjedett el

A címek, rangok és rendjelek utáni vágy,

Melytől a hűség gyakran oly kemény, mint a vas,

S az önértet, mint a vaj olyan lágy.

S mióta a pártpolitikának,

Ennek a keszes jellemű hölgynek szeszélyéből

Ugy teremtek címek, rangok és rendjelek,

Mint a gomba,

S e kéteshírű hölgy a hűséggel udvarias,

Az önértettel pedig goromba,

Azóta azután, a közelet piacán

Főleg két irányban haladtak az emberek.

Az egyik: a *hű önzés*,

A másikon: a *szérsény önzetlenség*.

Amazokat tetteikben egy sötét árny vezette:

Az *önérdek*, az *Én*.

Emezeket: A *munka*, e verőfény

A közérdek eger.

A *hű önzés* magában így elmélkedett:

— A nép csak árú, olyan szedett-vedett,

Erette fáradni, odaadni lelkemet,

Ingyen, semmiért? Óh ez nem lehet!

Én inkább választom a közhatalmat,

Mert ez jó hasznót és jutalmat ad!

Sőt ki is aknázom s kezelve élvezem,

Ha közbe netalán piszkos is a kezem.

Címem, rangom, rendjelem csak tőle várom

S ezért őt szolgálom, őt mindenáron.

A *haza* csak ábránd! *Közjó* — csak álom.

A huszofazekat náluk nem találom.

Léhenak egyik sem fizet,

Én nem szolgálom.

Erre a *szérsény önzetlenség* menten így felel:

Ami neked árú, ábránd s álomkép;

A *haza*, a *közjó* s a magyar nép,

Az nekem a való, az elő mindenség.

Bennük látok mindent mi igaz, nemes, szép.

Én nem a jutalmat s hasznót keresem,

A címet, a rangot, a rendjelt nem lesem.

A huszofazék nem fog rajtam tüzet.

Engem egy hatalom: *önérzetem* fizet.

Fáradni a népért, dolgozni e honnak,

Munka, melyért habért csak a szívben fonnak.

Munka, s újra *munka*, mely *hazámnak* szolgál,

Mely senkinek nem árt s mindenkinek használ,

Ez nekem az édes mindeunapi kenyér,

Mely a te kínosoddal ezerszerre felér.

Nemde érezzük Uraim, hogy az a szérsény önzetlen, aki a hű önzésnek 10 évi igazgatói tetteivel így felelt, így szónokolt, az a szérsény önzetlen az érdemrend nélküli Forster Géza volt. Így tehát azt mondom, hogy ezen nem lesett és nem keresett érdemrend, mely nem képez hűségi jelt, hanem Forster Géza által nemes munkával kiérdemelt, úgy beszéljen, hogy Forster Géza, a mi egyetünk díszére a magyar gazdák javára, a mi dicsőségünkre jó sokáig éljen. (Szűnni nem akaró éljenzés és taps.)

Uj kórház. A mult hét folyamán a honvédelmi miniszterium Csáp Miklós főtörzsorvos, Holes százados műszaki tiszt és Brayer Zsigmond alhadbíztosból álló bizottságot a végből küldött Nyitrára, hogy egy itt tervezett honvéd csapatkórház részére alkalmas helyet szemeljen ki. A küldöttséghez csatlakozott Meyer Guido tábornok dandár-parancsnok is. A bizottság legcélszerűbb helynek a kórház részére asátortábor alatti területet jelölte ki és a felméréseket nyomban is foganatosította. A miniszter óhaja, hogy a kórház mielőbb felépíttessék.

Meghiusult párba. Dr. Egressy Sándor ügyvéd mult héten dr. Jureczky Iván k. aljárásbíró előtt tárgyalta Midőn Egressy egy előterjesztést tenni akart, tilve maradt, mire a bíró hivatkozva a törvényre, mely szerint az ügyvédnek, ha a bíróság előtt valamit elő akar terjesztetni, azt állva kell megtennie, felszólította Egressy-t, hogy állva tegye meg előterjesztését. Egressy ezt tenni nem akarta, erre a bíró nyomban 100 kor. rendbírsággal sújtotta, mely ellen apellata nincsen. Egressy ennek ellenére tovább is makacszkodott, mire a bíró Egressy-től a képviselői jogot megvonta és új tárgyalást tűzött ki. Egressy erre Dalström Gyula honvédfőhadnagyot kerte fel, hogy nevében hívja ki Jureczkyt. A főhadnagy csak feltételeken fogadta el a megbízást, és pedig azon feltétel alatt, ha dr. Jureczky bírónak nem állt jogában úgy eljárni, a hogy tényleg eljár. Minthogy azonban meggyőződött, hogy az aljárásbíró korrekten járt el, ennélfogva visszalépett. Egressy erre Mihály János tanítót és Nagy díjnokot nevezte meg segédeknek, dr. Jureczky segédei valának dr. Demjén Jenő és Pongrácz Géza. A segédek tanácskozás után abban állapodtak meg, hogy dr. Jureczky aljárásbíró dr. Egressynek elégtételt adni nem tartozik.

Trencsénmegyei csendélet. Zsurnalisztikai csendeletről van szó, mely Trencsén megyének némely sajtó-organumában örülten dühöng. Így a Zsolnán megjelenő „Felvidéki Ujság“ című papirosnak majdnem mindenik számában találunk gyűlölettől duzzadó kifakadásokat a katholikus papság, s ennek politikai és szociális működése ellen, melyeket teljesen figyelmen kívül hagyhatnánk, ha nem irányulnának a közönség megtevesztésére. A nevezett nyomdatermek febr. 28-iki számában „Türelmes kath. plebános“ cím alatt valaki durva támadást intéz a trencsén-teplai plebános ellen, a miért ez egy ottani, vegyes vallású házaspár gyermekének, mely az evangélikus hitet követte, ezen hitben meghalt és evangélikus szertartás szerint eltemettetett, a temetés napján *nem harangoztatott*. „A gyermek keresztapja“, így olvassuk, „Ferényi Antal körjegyző, írásbeli kérelemmel fordult a lelkészhez, hogy a keresztény halottnak adja meg a tisztelet e nemét. A keresztény vallás képviselője e kérést is megtagadta, mire a község előjárósága a köz-

ségi szolgálattal húzatta meg a harangokat, jelenl annak, hogy keresztény lelek hunyt el a községben, s így illő, hogy legalább a keresztény előjáróság ne tagadja meg a keresztény érületet, — ha már a papban nincs az meg.“ — Le nyomattuk ezt a páratlan hűlyeséget, hogy lássa a közönség, milyen jeles közegek kezében van Trencsén vármegyében a községi közigazgatás. Úgy véljük, hogy a teplai plebánosnak elmulaszthatatlan kötelessége az esetről az egyházmegyei hivatalt értesíteni, egyúttal a teplai körjegyző és a községi előjáróság ellen a bünyenyítő feljelentést hivatalos hatalommal való visszaélés miatt haladéktalanul megteenni. Ki kell oktatni Ferényi urat, a ki mellékesen a Felvidéki Ujság főszerkesztője, vagy mellékesen Teplai község körjegyzője, ki kell őt oktatni arról, hogy a templomi harangozás vallási szertartásos esemény, a kath. egyház szertartásai pedig csak a kath. hívek számára vannak rendelve, a minthogy az evangélikusok szertartásairól is azt valljuk mi, hogy azokban csak azok részesülhetnek, kik hozzájuk tartoznak. Ki kell őt továbbá oktatni arról a viszonyról, mely a keresztény érület és a keresztény katolikus egyház birtokjoga között létezik. Csak merne a jegyző úr ilyen szemérmelen erőszakkal betolakodni valamely evangélikus templomba, majd megtanítanák őt más oldalról is a tulajdonjog tiszteletére és a vallási türelem ápolására! — Egyébként a Felvidéki Ujság február 28-iki számára felhívjuk a kir. ügyészség figyelmét is, mert ugyanezenek a számnak az első cikkelyében valaki erősen politizál, igaz, Tallerosy Zebulon stílusában, de mégis politizál, pedig a Felvidéki Ujság nem politikai lap. — Egyébként Ferényi Antal körjegyző urnak, mint a „Felvidéki Ujság“ felelős szerkesztőjének többszöri kirohanásaira a néppárt ellen a jövő számban. Most csak rövidesen becses figyelmébe hozzuk, hogy ő valamikor, és pedig mostani jegyzői állásában titokban a „Nyitrai Szemle“ hasábjain ép-úgy támadta a kormánypartot, mint most a néppártot. — Emlékszik-e Ferényi úr, hogy őn írta a „Nyitrai Szemle“-ben megjelent cikket a polgári házasság ellen, Padua aláírással, ezen a címen: „Mit kíván a közvélemény“ (Lásd „Nyitrai Szemle“ 1894. május 27. számát). — Ugyancsak e lap 1894. jun. 10. számában a liberális kormány ellen: „Ki lesz az igazi vesztés?“ címmel. — Emlékszik-e reá? Persze hogy emlékszik, csak azt gondolta, hogy mi nem emlékszünk reá. Mi még a kéziratokat is őrizzük. A mostani vezércikkére adunk majd ellenmérget az őn akkori cikkéből, s megtudjuk, vajjon őn két kulacsos-e, vagy pedig, a kériek szavajárása szerint, csak megfordult benne valami, mint a tehénben a borju.

A tavasz hírnöke. A szegedi ember épp úgy meg tudja jövendőit az időt a természet megfigyeléséből, a vízi madarak költőzködéséből, mint akar Falb Rudolf az ő meteorologiai észleleteiből. Most is jóslatot kaptunk Szegedről, melynek cseppet sem tudunk örülni, mert azzal a hírrel rontotta meg tavaszt váró reményeinket, hogy a mostani enyhe idő még nem az igazi tavasz előjele, minthogy még nincs itt a bibic. A lármás bibic, mondja a szegedi jóslat, a tavasz hírnöke, pedig a bibic még nem érkezett meg a szegedi tájra és így nem is igazi tavasz a mostani.

Hol lesz a törvénytörési palota? A törvénytörési palota helyeül az erre alakult bizottság a miniszternek a következőket ajánlotta:

1. Tombor gyógyszerárától a Káptalan-utca felé.
2. Püspöki kert, a hid-utcában.
3. Városháztól a Rév-utca felé.
4. Kath. kör, Szarvas-vendéglő, Nagy- és Köck-féle ház.
5. Osztr.-m. bank épületétől Pongráczig.
6. A Legényegylettől felfelé a Piarista-utcában.

Magbeszerzés. Kűszöbön a tavasz. Itt az idő, hogy a gazdálkodó és kereskedő közönség

a szükséges magvakat már beszerezze. De honnan? Vidéki közönségünk rendszeresen az utazó magházalókat szokta bevárni, kiktől aztán régi, csiraképtelen magot vesz, vagy pedig olyant, melyből egészen más növény kel ki, mint a minőt várt. Így a káposztamagból rendszeresen vadrepce, sárgarépából vadmurok lesz, a legszebb és legkedveltebb virágok, u. m. viola, őszi róza stb. között alig akad egy-egy szebb példány, többnyire mind üresek, a takarmányrépamag többnyire akkor kezd csírázni, mikor a Mauthner-féle csilagjegyű répamagból kikelt növény már kapa alá fejlődött ki. Mindezeket tekintetbe véve, csak jó szolgálatot vélnék tenni t. olvasóinknak, mikor figyelmüket Mauthner Ödön budapesti udvari magkereskedő cégére, mint általánoson elismert legmegbízhatóbb magbeszerzési forrásra felhívjuk és annak igénybevetését részünkről a legmelegebben ajánljuk, mert onnan feltétlenül csiraképes és olyan fajú magot kapnak, mint a minőt rendelkeznek.

A bossány-trencsényi vasut. mely két évi építkezése alatt csak folyton megújuló hangzatos reklámok által bír hatni a közönség türelmére, mint a Vágvölgyi lap jelenti, jövő augusztus hónap előreláthatólag „már is” átadatik a forgalomnak. Dacára annak, hogy „előre láthatólag”, legalább 6 hónap választ el a megnyitástól, már a menetrendet is közlik. A menetrend azonban oly szerencsétlenül van összeállítva, hogy ha csakugyan úgy léptetik életbe, mint az tervezve van, akkor a Nyitravölgy lakóira teljesen hasznavehetetlen. A vonatok ugyanis Nagy-Tapolcsányból fognak indulni Trencsény felé mégpedig így:

N.-Tap.-ból ind. 4:00 reg. 1:00 délb. 7:13 este.
Trencsénybe érke. 6:51. „ 3:55 délu. 10:08 „

Ez a menetrend teljesen céltalan, mert reggel négy órákor, vagy azontúl Nagy-Tapolcsányba sem Nyitráról, sem Privigyé felől semminemű vonat nem érkezik. Ugyanezt kell mondanunk a déli egy órai vonatról, ahoz sem alulról, sem felülről csatlakozás nincsen. Csatlakozás volna csupán az esti vonattal, mely Nyitráról 5 óra 30 perckor indul este és 7 óra 22 perckor ér Tapolcsányba, Trencsénybe pedig esti 10 óra 8 perckor. De ennek is csak három órai várakozással van csatlakozása az éjjeli Bácska menő gyorsvonathoz. — Ha a tervezett rozsz menetrendet meg nem változtatják, úgy az új vonal egyszerű zug vasut lesz, mely sem a vágvölgyi, sem a nyitravölgyi közönség igényeinek meg nem felel, hanem legfeljebb a Tapolcsány és Trencsény között fekvő községek szomszédos forgalmára van tekintettel. Már pedig a figyelmesen és céltudatosan összeállított menetrend a távolsági forgalmat is tartja szem előtt. A községeket, a vármegyét belegratják jelentékeny anyagi áldozatokba, s mikor azt némileg jutalmazni kellene, akkor kapnak ilyen szerencsétlen menetrendet.

Gyilkos dinamit. Privigyén borzalmas szerencsétlenséget okozott egy véletlenül felrobbant dinamittöltés. A község több dinamittöltést hozott, a melyekkel a község mellett folyó Handlovka patakban összetörődött jeget akarták fölrobbantani. A töltéseket Kmet József községi rendőr hozta s utközben az egyik töltés felrobbant. A dinamit a rendőrt azonnal megölte, Kardos József gépésznek elszakította ballábát, Lapevitz Józsefnek jobblábát és balkezét, Hunoj János tizenhárom esztendő gyermeknek jobb lábát, Miholek János tizenhárom esztendő gyermeknek pedig ballábát vitte el. A sebesültek állapota rendkívül veszedelmes s nem hiszik, hogy fel fognak gyógyulni. A vizsgálat folyik.

Sorozás Szokolcán. Az idén tartott szakoleavárosi sorozásnál felhivatott 115 egyén közül bevált 21, vagyis 20%, holott a múlt évben a 98 felhívott közül csak 9 lett besorozva. Ennél fogva Szokolca legénysége teljes 100 perccel javult.

A nyitrai gazdasági téli tanfolyam növénydekeinek vizsgálja.

Március hó 8-án folyt le Nyitrán, a régi kórháznak e célra átengedett helyiségeiben. A földművelésügyi miniszter képviseletében megjelentek Magyar Kázmér földmiv. isk. tanfelügyelő és Markhot Gyula megyei alispán: a nyitramegyei gazdasági egyesület képviseletében Markovics János egyleti alelnök, Meskó Pál titkár, Mérey Lajos, Gábor Elek, Kubinyi Endre, Freund Gyula, Szandtner Ernő, Czocher Géza, Horváth Dezső és Karsay Imre választmányi tagok. — Hallgatóközönség is szép számban jelent meg, nevezetesen a növénydekek szülői Farkasról, Kérről, Pogrányból stb.

19 órákor Markovics János gazd. egyleti alelnök igen szép beszédben nyitotta meg a záróvizsgát, szónoki lendülettel emelte ki egy földművelési miniszternek, mint a gazd. egyletnek áldozatkészégét és jóakarátát, melylyel a tanfolyamot létesítettek, és szívhez szóló szavakban ecsetelve az intézménynek közérdekű voltát. Mellegen üdvözölte a földmiv. miniszter megbízottjait, kiknek nevében Markhot alispán szívélyesen válaszolt.

Ezután Sidlovits Lajos a tanfolyam vezető tanára, a növénydekeket, — kiknek kora 17—24 év között váltakozik, — sorra kérdezte a gazdászati gyakorlati ismereteiből, és kérdéseket intéztek kivülről még Markovics János, Magyar Kázmér, Mérey Lajos és Kubinyi Endre is. A kérdések az ekéről és a szántásról, — a tehének, lovak, borjúk, tyúkók és libák fajairól, takarmányozásáról, gondozásáról, — a tehének tejelése és betegségeről, — a gabona vetőmag csiraképeségéről és pácolásáról, — a szőlőművelésről, szénkénegezésről, permetezésről, philoxera és peronosporáról, — a hengerelés és boronálásról, — a rétek és legelők javításáról, stb. stb., szóval a gyakorlati életből merített dolgokról kívántak feleletet, és a növénydekek kivétel nélkül, igen talpraesetten feleltek, és számtalan műveleteket is jól végeztek, a jelenlevőknek igazi öröme és meglepődésére.

12 órákor a vizsgának vége lett, és ekkor ismét Markovics János gazd. egyleti alelnök tartott gyönyörű záró-beszédet, melyben köszönetet mondott egy földmiv. miniszternek, mint Magyar Kázmér tanfelügyelőnek és különösen az igen buzgó s nagy sikereket elért derek tanárnak, Sidlovits Lajos-nak, kit a jelenlevők lelkesen megajánlottak, s neki a kitünő eredményhez gratuláltak.

Végül a növénydekek legidősebbje Hlavati József (Vág-Sellyeről) szépen s folyékonyan elmondott beszédben fejezte ki a növénydekek köszönetét és halálját, a miniszter, a gazdasági egylet és a tanár iránt.

Azután az egész közönség a növénydekek által készített házi-ipari tárgyakat tekintette meg és azokból sokan bevásároltak. Ilyen tárgyak voltak:

Különféle papír, gyümölcs, posta, tyúk, takarmány és burgonyaszedő kosarak, különféle kefék, szerszámfélék, kocsikások és szekér-részek, taligák, székek, cirokseprők, löcsők, köszörfű-állványok.

A növénydekek névjegyzéke ez:

Bányi József Kolonból, Czilling Ambrus és Tóth János Pogrányból, Dojcsan István és Peternay Ferenc N.-Kérről, Dudás Károly, Dudás Mihály és Gál József N.-Cetényből, Gágo István és Izsák István Negydről, Finta György és Szombat József Gerencserről, Hlavati József és Hlucsko József Vág-Sellyeről, Hórig József Csitárról, Mezősáros Ágoston Ujlakról, Polák József Vág-Vecseről, Székési József és Vágó János Tornóceről, Szócs István Negydről. Összesen 20.

Színház.

A színházi élet folyton posványosodik, folyton olvashatjuk a napi sajtóban vagy halljuk a

társaságban, hogy a fővárosi színpadokon olyan tónus vált otthonossá, melyért művelt társaságban ajtot mutatnak az embernek és a napi sajtó arcátlanúságig menő pajtáskodásában, morál insanitijében labat ad minden fajtalanúságnak. A fővárosi színházak e részben igen szomorú tanúsággal szolgálnak, annyira jutottunk, hogy a fővárosi színházak most már valóságos dalsarnokokká zülöltek.

Dicséretére válik Dobónak a Nyitramegyei Nemzeti Színház igazgatójának, hogy választékos repertoírjában az ilyen darabokat határozottan mellőzi.

A mi a rendezést illeti, az előadások igen hangulatosak, harmonikusak és egységesek. — Csak egyben emelhetünk némi kifogásokat és az, hogy a társulat egyes tagjai többet engedvén meg maguknak, nem eléggé komolyan veszik hivatásukat és nyílt színpadon olyankor is megengednek maguknak egy-egy tréfát és mókát, midőn a legáltalánosabb jelenetek folynak, már pedig ez igen visszatartó és a publikumra az ilyen jelenetek határozottan kellemetlen benyomást gyakorolnak.

Egyébiránt e hét kronikáját nem annyira objektumok, mint szubjektumok töltik ki, vagyis hogy világosabban szóljunk, nem annyira a darabokról, mint inkább a személyekről kell beszélnünk.

Feledí Boriska valóban méltó az ünneplésre. — A ki futólag is végigtekint az utóbbi évek színi műsorán, megdöbbenve látja a könnyebb fajta színiirodalom fokozatos erkölcsi és művészi hanyatlását.

Feledit e hanyatlás szele nem érintette; jó ízlése nem hagyta el olyankor sem, a mikor egy kis ízléstelenséggel zajosabb sikereket arathatott volna.

Sziklai Szerén, a híres fővárosi komikusnak, Sziklay Kornélnek édes testvére, valódi véna; igen ügyes, tetszetős és biztos színpadi érzékkel bír; hibája csak egy van és az, hogy sejtetni semmit sem enged.

Intelligens művésznek Takács Mariska. A mai korban szendét produkálni már magában véve művészet; keveset találunk, kik mai korban e szerepre vállalkoznak, és Takács Mariska nemcsak hogy kitünő naiva, hanem e tekintetben valódi művésznek.

Nyitra város színpártoló közönsége hirhelt arról, hogy az állóhelyek, ocsó publikumát kivéve, híhetetlenül haláltlan. Emlékezetes hatású, kifogástalan és hálás alakításnak kell lennie, hogy a közönség nagyságos, tekintetes és t. e. kezei tapsra verődjenek.

Es Takács Mariska keddi „Dolly“-ja a szószoros értelmében magával ragadta a zsúfolt házat. Hallatlan: 7-szer mondó hétszer tapsolták ki az első felvonás után, sőt mi több, nyílt színen is megtapsolták, miben eddig csak nagyon formás trikónak vagy banális kuplának lehetett része. Nem a közönségen mult, hogy még lovait is kifogja, de a megváltozhatatlanba bele kellett törődnie.

Igaz, hogy Takács Mariska fenomenális Dolly volt. Kitörései drámai erővel teljesekek, játékaival mindenkit magával ragadó. A esütörtöki est is Takács Mariska diadalával volt teljes.

Bródy Sándor „Hófehérké“-jét adták. Bár Bródy exaltált etikái elveit s képtelen morálját, — Zola, Ibsen és Tolstojnak Bródy által leszart és egységesített élet filozófiáját a közönség megemészteni nem tudta, — Takács Mariska alakítása ismét feltétlen sikert aratott, habár azt ez alkalommal Jávor Arankával (Hófehérke) meg kellett osztania.

Meg kell emlékeznünk még Erdélyi Lilikéről, kit a szereplők közül föltétlen dicsérettel említhetünk csak; ki tudással és elmésen adja szerepét és a romlottóságot bájjal enyhíti. Dobó társulatának e tagja erősen halad és mind rit-

...kábban veszi igénybe a hatás olcsó eszközét, úgy, hogy művészete folyton tisztuló félben van. Daróczy Ilka és Juhász Ilonáról előbbi számainkban mondottakat e heti szereplésük csak megerősítik.

A többitől jövőben.

Színházi műsor. Hétfőn, március hó 11-én, bérletszűnetben „Bar Kochba“ opera új-donság. Kedden márc. 12-én, bérletben „Tékozló apa“ vigjáték új-donság. Szerdán márc. 13-án, bérletben „Lili“ operette. Csütörtökön, március 14-én, bérletben „Aranylakodalom“ színmű. Pénteken március 15-én, bérletszűnetben, felhely-árakkal „Aranylakodalom“ színmű. Szombaton, március 16-án, bérletben „Báránycák“ operette új-donság. Vasárnap, márc. 17-én este bérletben „Asszonyregiment“ operette. Hétfőn márc. 18-án, bérletszűnetben „Ocskay brigadéros“ színmű új-donság.

Közgazdaság.

Szabad-e friss istállótrágya mellett meszezni?

Ujabb időben a mesznek ezen kitűnő termésközpontjára használata mindinkább terjed. Csak az a sajnós, hogy a mesztrágyát sokan helytelenül használják, s ilyen esetben nem válik az a talajnak előnyére, hanem ellenkezőleg kárára. Így mindjárt az a kérdés merül fel, szabad-e friss trágyázás mellett meszezni. A nézetek e tekintetben homlokegyenest ellenkezőek, mert míg egyrésztől kiváló szakkönyvek szerint meszet és istállótrágyát nem szabad ugyanazon földön egyszerre alkalmazni, mert a mesz a friss trágya ammóniak tartalmát kiűzi, addig a gyakorlat több ellenkező megfigyelésről tesz tanúságot.

Ismeretes, hogy a meszvegyületek a talaj tápanyag készletére konserválólag hatnak, különösen az által, hogy a foszforsav és a káli abszorpcióját előmozdítják. Továbbá a mesz sok jelentéte nagyon kedvező hatású a salétrom képződésre, s így a tunya talajban ezen felettebb fontos növényi tápanyag a salétrom képzését előmozdítja s így nincs alkalmasabb mód az istállótrágya nitrogén tartalmu anyagainak salétromsavvá változtatására, mint a meszezés, mely okból az istállótrágya mellett a mesznek egyidejűleg való alkalmazását csak ajánlani lehet. A meszet azonban nem szabad túlságos mértékben használni, kat. holdanként 700—800 kg. egetett mesz elegendő. Ha a szétterített trágyára hirtelen a meszet nélkül azt alászántanók, akkor valóban tarthatnánk attól, hogy az istállótrágya ammóniakját kiűzzük, ha azonban előbb az istállótrágyát alászántjuk s azután hintjük el s boronáljuk be a meszet, akkor nincs mitől tartanunk, mert a netán kiszabaduló ammónt a talaj abszorbeálja.

Igen jó hatású a meszezés a friss trágyába vetett burgonyába, melyet a vetés után kihintvén

beboronálunk, a burgonya kitűnően diszlik utána. A zöldtrágya alászántásánál szinten igen jó szolgálatokat tesz a meszezés.

Nem szabad azonban feledni, hogy a meszezés óriási terméseket eredményez, de csak az esetben nem zsarolja a talajt, ha a visszapotlásról istálló és műtrágyák segélyével gondoskodunk. Meszezés esetén csupán csak istállótrágyával látni el a talajt nem elegendő.

Nyílt tér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonoknak, jó barátoknak és ismerősöknek, akik felejthetlen, drága unokám, P e k a ř Eteika, elhalálása alkalmával és a temetésnél koszorúkkal, illetőleg részvétük megható nyilatkozásával adtak kifejezést a lesújtó csapás által engem és családomat ért borzasztó veszteség felett — ez úton mond hálatelt szívvel legbensőbb köszönetet

özv. Fekete Istvánné
szül. Grebner Amália.

Telefon.

Nagy-Bittse. Köszönet a szívesességért. Kár, hogy korábban nem kaptuk meg, a mikor még több helyet szoríthatunk volna a tárgynak.

Drietoma. T. Az eszme megvalósításán most fáradozik a budapesti iskola. Nem rég mi is tárgyaltuk az ügyet. — A másik dologra a legrövidebb idő alatt válasszunk.

1896. Orsz. kiállításon díjjal kitüntetve, 1896.

Juhari és Furda
templom és szobafestők

Nyitrán, Káptalan-u. 17.

Ajánljuk a nagyérdemű közönségnek újonnan kibővített és

TEMPLOMFESTÉSZET

celjára a legkövetkezőben berendezett üzletünket, melyben

templomok festését,
oltárok és képek reno-
valását, valamint szobafes-
tészeti és mázolás mün-
kákat s ezeknek ugy közep-
kori, mint legújabb stílus izléses
kibővítését és jutányos árak mel-
lett való elkészítését elvállaljuk.

Kiváló tisztelettel

Juhari és Furda.
templom és szobafestők.

Költséglelőirányzatok és tervezetek ingyen.

Szántalan elismerésvény.

Meghívó.

A csacai (Raiffeisen-féle) keresztény hitelszövetkezet

f. évi március hó 31-én d. u. 3 órakor tartja Csacán

II-ik évi rendes

közgyűlését,

melyre a t. c. részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgy:

1. A szövetkezet igazgatósága által összeállított, a felügyelő-bizottság által megvizsgált és az alapszabályok 7 §-a értelmében ezen közgyűlés előtt 8 nappal előbb a szövetkezet helyiségében megtekintésre kitett zárszámadások és mérleg bemutatása, azoknak jóváhagyása vagy visszavetése.

2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása.

3. A szövetkezetet érdeklő netaláni indítványok.

Az igazgatóság 1901. évi március hó elsején tartott üléséből.

Benyács István,
igazgatósági elnök.

Partoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír

„Adria“

HAZAI GYÁRTMANY!

Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel

— pártol kiállításán —
— az „Arany orom“-munkán —
— kitüntetve.

KÉSZÍTI

Csász. és kir. udvari szárm.

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRNEMŰGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Kapható: HUSZÁR ISTVÁN könyvkereskedésében Nyitrán.

A magy. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcsepplő-készleteit, szalmakazalozóit,

„MILLENNIUM“

legújabb szerkezetű

fűkaszáló-, marokrakó- és kévekető aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság rescai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lóerejű gőzcsepplő-készleteit, Sack rendszerű acélöntésű ekéfevel ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Képviseelő: Hirschmann Kristóf, Pozsony.

SULGAN ANDRÁS

—+ cipész-üzlete +—

Nyitrán, Vármegye-utca 10-ik szám alatt

készít és raktáron tart mindennemű és legjobb minőségű

lábbelieket 10

urak, hölgyek és gyermekek részére, izléses
kiállításban, pontos kiszolgálás és jutányos árak mellett.

Ujdonság!

**Kath. körök, egyházi és világi urak
nagybecsű figyelmébe!**

Azon helyzetben vagyunk, hogy az Oriens
egyik legnagyobb thea-kereskedőjével folytatott
üzleti összeköttetésünk folytán, az alább megje-
lölt legfinomabb minőségű

thea-fajokat

ugyanott jelzett *feltűnően olcsó árakon* el-
adhatjuk.

Theánk nemcsak kitűnő zamatu, de szerfe-
lett kellemes illattal is bír és ezen praegnans
sajátságánál fogva teljes minden más thea-fajokon.

Legfinomabb „Lion-Pai-Melange”
thea ¼ kgos eleganyosan kiállított pléh dobo-
zokban (eredeti moszkvai pakkolás véd-pecset-
tel) a 5 kor.

„Orosz cárne” apró virág-thea
á kg. 12 kor.

„Tsin Lun” finom por thea
á kg. 10 kor. 80 fill.

„Souchong” nagy levelű chinai thea
á kg. 10 kor.

Az árak készpenzfizetés mellett értendők;
a szállítás 1 kgtól fölfelé portómentes.

Keresztény terményáru-raktár Csacán.

Tetszés szerinti fizetési feltételek!

VAJDA J. butorgyári raktára
NYITRA, Párutca.

A n. é. butorvásárló közönség becses figyelmébe ajánlom dús válasz-
tému, szilárd és modern stílus

**háló, ebédlő, uri szoba és szalon be-
rendezésekből álló raktáramat**

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, **minden versenyt kizáró**
olcsó árakon, ugyszintén

saját készítményű kárpitos butoraimat.

Szolid és pontos kiszolgálás biztosított. Kívánatra költségvetéssel
és rajzokkal szívesen szolgálunk.

21-52.

Kiváló tisztelettel

VAJDA J.

Tetszés szerinti fizetési feltételek!

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.
egy régi kipróbált háziszert, amely már több
mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkal-
maztatik köszvénynek, csúznál és meghűléseknek.
Intés. Silányabb utazatok miatt bevasárláskor
mindig figyelemmel legyünk a „Hor-
gony” vedjegyre és a „Richter” orvosegyezsre.
80 f. 1 k. 40 f. és 2 k. árban ugyszólvan
minden gyógyszerárban kapható. Főraktár:
Török József gyógyszerésznél Buda-
pesten.
 Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.

Hirdetmények

a „Nyitramegyei

Szemle” részére

jutányos áron felvételnek a kiadóhivatal-
ban, Nyitrán, Papnevelde-utca 9. sz.

Teljesen ingyen!

Dr. Tóth János felső-zobori szőlőjeben
mintegy

800 szekér kő

a szálló kitisztítása céljából, teljesen ingyen át-
vehető. A kő egy rakáson van, közel az uthoz és
igen könnyen megközelíthető. A kik az ajánlatra
reflektálnak, forduljanak akár szóval, akár írás-
ban lapunk szerkesztőségéhez.

SZUPERFOSZFÁTOT,

kénsavas kálit,
kénsavas ammoniakot,

Kovasavas kálit,

(dohánytrágyázásra)

Chilisalétromot,
Kainitot,

40%-os

Kálitrágyasót

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA” műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.